

§ 3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Het reserve- en voorzieningenbeleid wordt jaarlijks bij de presentatie van de begroting geactualiseerd. Per reserve/voorziening wordt dan nader ingegaan op het doel en de besteding van die gelden in de komende planperiode. Wij verwijzen U daarvoor naar de bijlagen bij deze begroting. In deze paragraaf wordt een samenvattend overzicht verstrekt van de beschikbare reserves en voorzieningen bij de aanvang en op het einde van het begrotingsjaar 2018. Daarna wordt ingegaan op het risicoprofiel en worden de (verplichte) financiële kengetallen gepresenteerd.

Reserves en voorzieningen.

De stand van de reserves en voorzieningen is als volgt:

	Per 1/1/2018	Per 31/12/2018
Algemene reserves	3.242.538,-	3.242.538,-
Bestemmingsreserves	31.797.940,-	24.361.202,-
Voorzieningen	7.731.981,-	12.022.430,-
Totaal	42.772.459,-	39.626.170,-

Het risicoprofiel.

De actuele risico's worden als volgt ingeschat:

Risico	Veroorzakende gebeurtenis	Maximale schadebedrag	I/S (financieel)	Risico-score (kans x impact)	Weerstands-capaciteits-bedrag	Programma / paragraaf
Extreme weersomstandigheden	Extreem weer in de vorm van regen, sneeuw en/of storm	€ 50.000	I	9	€ 6.250	Verkeer, vervoer en waterstaat
Parkeerexploitatie	Minder bezoekers dan verwacht	€ 317.074	S	25	€ 285.366	Verkeer, vervoer en waterstaat
Parkeerexploitatie	BTW-plicht	€ 463.186	S	20	€ 324.230	Verkeer, vervoer en waterstaat
Parkeerexploitatie	Vpb-plicht	€ 338.963	S	20	€ 237.274	Verkeer, vervoer en waterstaat
(Plan)schadeclaims	Aansprakelijkheidsstellingen	€ 500.000	I	15	€ 250.000	Ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en stedelijke vernieuwing
Toeristische functie	Teruglopend aantal bezoekers door economische crisis, minder evenementen, concurrentie andere toeristische gebieden	€ 200.000	S	15	€ 180.000	Bestuur en ondersteuning
Gevolgen afwikkeling contract met 3W	Bodemsanering terrein villa Via Nova	€ 350.000	I	25	€ 315.000	Ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en stedelijke vernieuwing
Algemene uitkering	Bezuinigingen Rijk	€ 703.690	S	15	€ 351.845	Bestuur en ondersteuning
Wachtgeldverplichtingen / ontslagprocedures	Politieke crisis	€ 100.000	S	9	€ 12.500	Bestuur en ondersteuning
Totalen		€ 3.022.913			€ 1.962.466	

Toelichting risico Villa Via Nova.

Vanuit de besluitvorming in juni 2009 rondom de afwikkeling 3W dienen de gronden van het Villa Via Nova terrein te worden gesaneerd voordat deze worden overgedragen aan de ontwikkelaar. Uit de in het verleden uitgevoerde bodemonderzoeken blijkt er sprake te zijn van meerdere verontreinigingen, waarvan 1 omvangrijke verontreiniging op deze projectlocatie. De exacte aard en omvang en meest geschikte saneringswijze is op basis van de huidige onderzoeken nog niet te bepalen. Na afstemming van de eerste onderzoeksresultaten met marktpartijen blijkt, uitgaande van een worstcase scenario, dat de saneringskosten inclusief noodzakelijke begeleidings- en bijkomende kosten geraamd dienen te worden op afgerond € 350.000,-. Met een nader onderzoek kan een verdere inkadering van de verontreiniging gaan plaatsvinden en kan meer zicht verkregen worden op de saneringswijze. Ook dient dit afgestemd te worden met het bevoegd gezag, de Provincie Limburg. De nadere onderzoeken zijn onlangs in opdracht gegeven. Zodra deze zijn uitgevoerd en meer betrouwbare informatie beschikbaar is, zullen wij U hierover nader informeren.

De beschikbare weerstandscapaciteit.

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit geldt geen vaste regel. Die capaciteit is net als de risico's onder te verdelen in:

- Structurele weerstandscapaciteit: de onbenutte belastingcapaciteit/budgettaire capaciteit;
- Incidentele weerstandscapaciteit: de vrij beschikbare en aanwendbare reserves, vermeerderd met het resultaat na bestemming.

Wanneer wij deze uitgangspunten in cijfers vertalen, ziet de weerstandscapaciteit er als volgt uit:

Vrij beschikbare en aanwendbare reserves (1 januari 2018)	€	3.110.234,-
Onbenutte belastingcapaciteit	€	0,-
Onbenutte budgettaire capaciteit	€	100.000,-
Totaal	€	<u>3.210.234,-</u>

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte, die aanwezig is om OZB-tarieven te verhogen. De macronorm voor 2018 heeft de minister vastgesteld op 3,1%. Aangezien onze OZB-tarieven in 2018 stijgen met 3%, is die ruimte er dus niet. Voor onvoorziene uitgaven wordt een bedrag geraamd van € 100.000,-.

Het weerstandsvermogen.

Indien de ratio weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit) groter is dan 1, dan kunnen de financiële gevolgen van de risico's worden opgevangen. Is de uitkomst kleiner dan 1, dan is sprake van onvoldoende dekking voor de beschikbare weerstandscapaciteit.

Een confrontatie van de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit geeft het volgende beeld te zien:

Weerstandscapaciteit	beschikbaar		benodigd	
Structureel	A	€ 100.000	B	€ 1.391.216
Incidenteel	C	€ 3.110.234	D	€ 571.250
Totaal	E	€ 3.210.234	F	€ 1.962.466
Weerstandsvermogen				
Structureel (A/B)			0,07	
Incidenteel (C/D)			5,44	
Totaal (E/F)			1,64	

De beschikbare structurele weerstandscapaciteit biedt op dit moment onvoldoende dekking voor het opvangen van structurele risico's. De incidentele weerstandscapaciteit is voldoende, zo blijkt uit de cijfers.

Kengetallen financiële positie.

De Adviescommissie vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft in 2014 voor zijn advisering een aantal uitgangspunten opgesteld. Voor de uitwerking van die adviezen is destijds een stuurgroep ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van onder meer BZK, Financiën, de VNG, het IPO en de commissie BBV. Deze stuurgroep heeft ingestemd met een voorstel om te komen tot een verplichte basisset van vijf kengetallen, die in samenhang informatie moeten geven aan raadsleden over de financiële positie van hun gemeente. Doel is dat daarmee de mate van duurzaamheid van het begrotingsevenwicht beter kan worden onderbouwd.

Concreet gaat het om de volgende kengetallen:

De netto schuldquote.

Deze quote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio.

Hieronder wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen.

Grondexploitatie.

Hierin wordt informatie gegeven over de totale waarde van de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond. Dat bedrag wordt gedeeld door de totale baten uit de begroting of de jaarstukken en uitgedrukt in een percentage.

Structurele exploitatieruimte.

De structurele ruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, uitgedrukt in een percentage.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.

De belastingcapaciteit geeft de potentiële ruimte aan, die een gemeente heeft om haar structurele baten te verhogen om stijgende structurele lasten op te vangen. De Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de zogeheten Atlas voor de lokale lasten.

In het volgende overzicht geven wij U de kengetallen van onze gemeente:

<i>Verloop financiële kengetallen</i>	<i>Rekening 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>	<i>Begroting 2018</i>
netto schuldquote	3,48%	23,12%	26,89%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	1,81%	21,40%	25,21%
solvabiliteitsratio	59,21%	54,34%	43,29%
kengetal grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%
structurele exploitatieruimte	9,38%	-1,77%	-0,58%
belastingcapaciteit	99,72%	101,11%	102,49%